Үйлийн нөхцөлдүүлэн холбох нөхцөлийг зөв бичих

8

Хичээлийн зорилго

- Нөхцөлдүүлэн холбох нөхцөлийг мэдэх
- Нөхцөлийг хувилгагч эс хувилгагчаар ангилах
- Үйл язгуур үндсийг нөхцөлдүүлэн холбох нөхцөлөөр хувилгах, дүрмийг тайлбарлах

Үйлийн нөхцөлдүүлэн холбох нөхцөл

I бүлэг буюу зэрэгцүүлэн холбох нөхцөл	
1. Зэрэгцэн холбох	-ж , -ч
2. Урьдчилан холбох	-аад, -ээд, -оод, -өөд
3. Хам холбох	-н
4. Үргэлжлүүлэн холбох	-саар, -сээр, -соор, -сөөр
II бүлэг буюу угсруулан холбох холбоос	
5. Дутагдан холбох	-вч
6. Бэлтгэн холбох	-магц, -мэгц, -могц, -мөгц
7. Угтан холбох	-тал, -тэл, -тол, -төл
8.Дагалдан холбох	-хлаар, -хлээр, -хлоор, -хлөөр
9. Болзон холбох	-вал, -вэл, -вол, -вөл
10. Далимдан холбох	-нгуут, -нгүүт
11. Дашрамдан холбох	-нгаа, -нгээ, -нгоо, -нгөө
12. Үгүйсгэх холбох	-лгүй

Нөхцөл	ᠵᠤ᠂ ᠴᠤ	ᠲᠠᠯᠠ	ᠬᠤᠯᠠ ᠬᠦᠯᠡ	ᠪᠠᠯ	ᠪᠡᠴᠤ	ᠨ	ᠭᠠᠳ ᠭᠡᠳ	ᠮᠠᠭᠴᠠ ᠮᠡᠭᠴᠡ	ᠰᠠᠭᠠᠷ ᠰᠡᠭᠡᠷ	ᠩᠭᠠ ᠩᠭᠡ	ᠩᠭᠤᠲ ᠩᠭᠦᠲ
Кирилл	-ж, -ч	-тал -тэл -тол -төл	-хлаар -хлээр -хлоор -хлөөр	-бал,бэл ,бол,бөл -вал вэл, вол,вөл	-вч	-н	-аад, -ээд, -оод, -өөд	-магц -мэгц -могц -мөгц	-саар -сээр -соор -сөөр	-нгаа -нгээ -нгоо -нгөө	-нгуут -нгүүт
Жишээ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Тайлбар	Зэрэгцүүлэн холбох – ч\ чу\ нөхцөлийг хатуу дэвсгэрээр төгссөн үгэнд залгах бөгөөд –ж \жу\ -г эгшиг болон зөөлөн дэвсгэрээр төгссөн үгэнд залгана. Бусад нөхцөлийг үйл үгийн төгсгөл харгалзахгүй шууд залгана.					Эдгээр нөхцөлийг залгахдаа эгшгээр төгссөн үйл үгэнд шууд залгаж, гийгүүлэгчээр төгссөн үгэнд гэдэс жийрэглэнэ.					

Холбох эгшгийн дүрэм

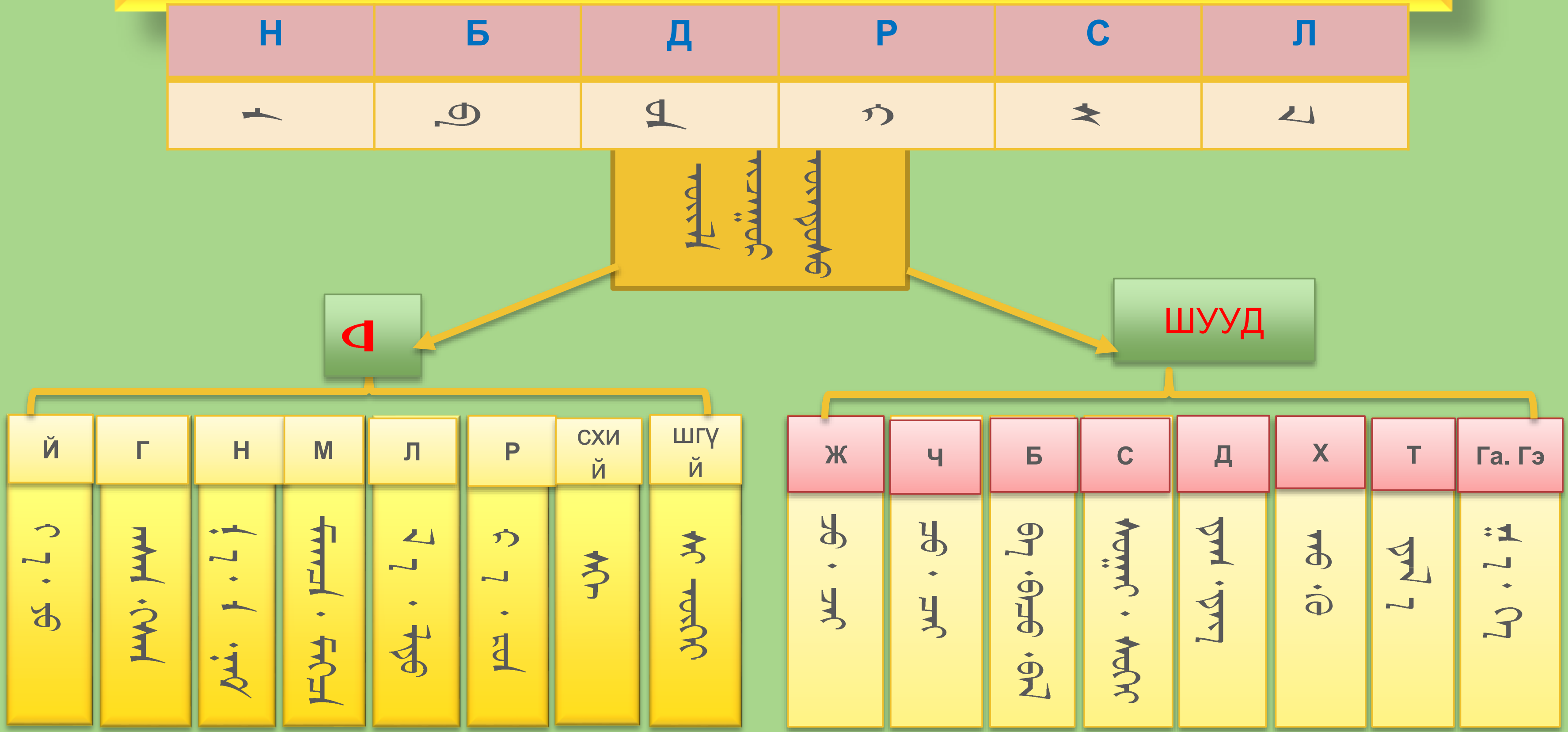

Нөхцөлдүүлэн холбохын нөхцөлийг хувилгагч,эс хувилгагчаар ангилан бичье.

Хувилгагч нөхцөл

(Дэвсгэр үсгээр төгссөн үгэнд залгахад гэдсээр холбож бичих)

Эс хувилгагч нөхцөл

(Ямар ч үндсэнд шууд залгаж бичих)

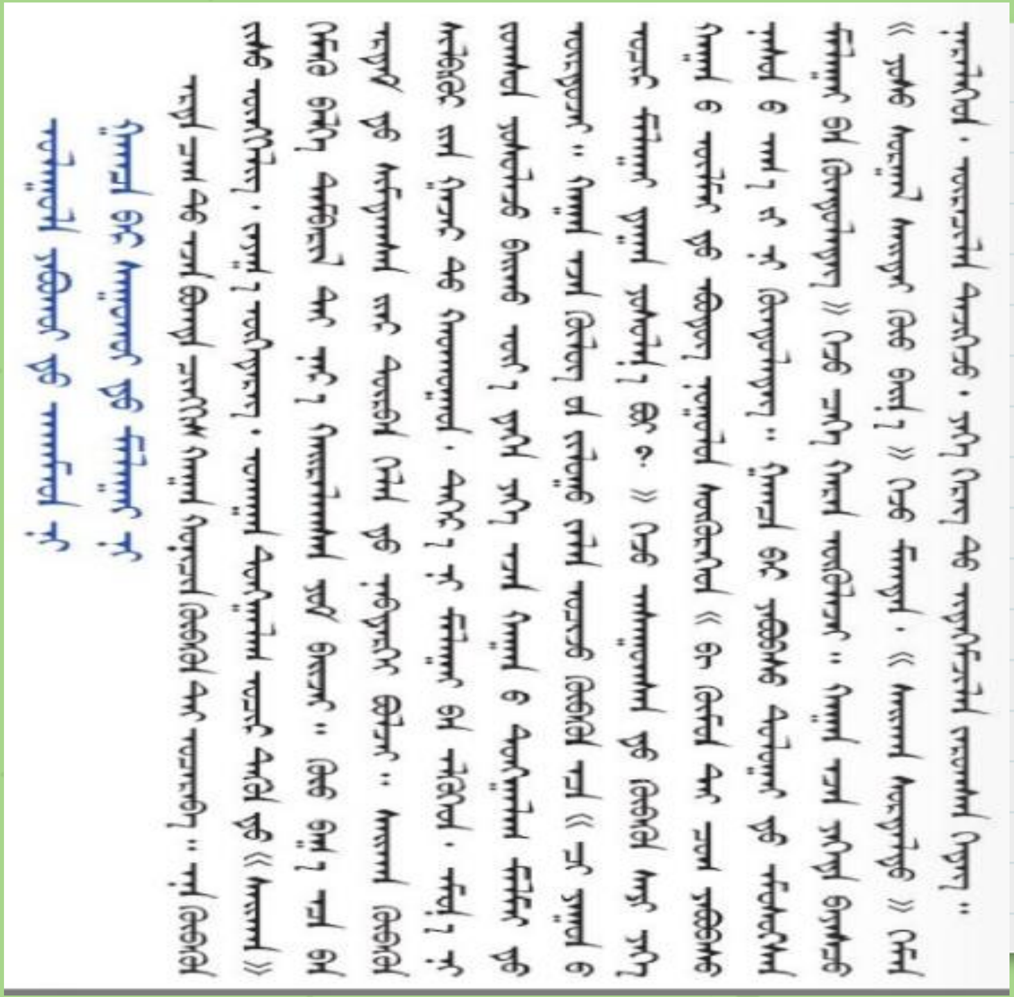

- Эхийг уншаад асуултад хариулж бичээрэй.
- Нөхцөлдүүлэн холбох нөхцөлтэй үгсийг ялган бичиж дүрмийг ярилцъя

1. Хөвгүүн яагаад малгайдаа ёсолж байсан вэ?
2. Чингис хаан хүүд яагаад ” Сайхан сурталт” хэмээн нэр хайрласан бэ?
3. “Их хэрэгт итгэмжлэн зарсан” гэдэг үгийн утгыг тайлбарлаарай.
4. Эхээс ямар ёс заншлыг мэдэж авсан бэ?
5. Эхийн утгад тохирох зүйр үгийг олж бичээрэй.

Хариулан бичээрэй.

Үйл үгсийг нөхцөлдүүлэн холбох нөхцөлөөр хувилган бичье.

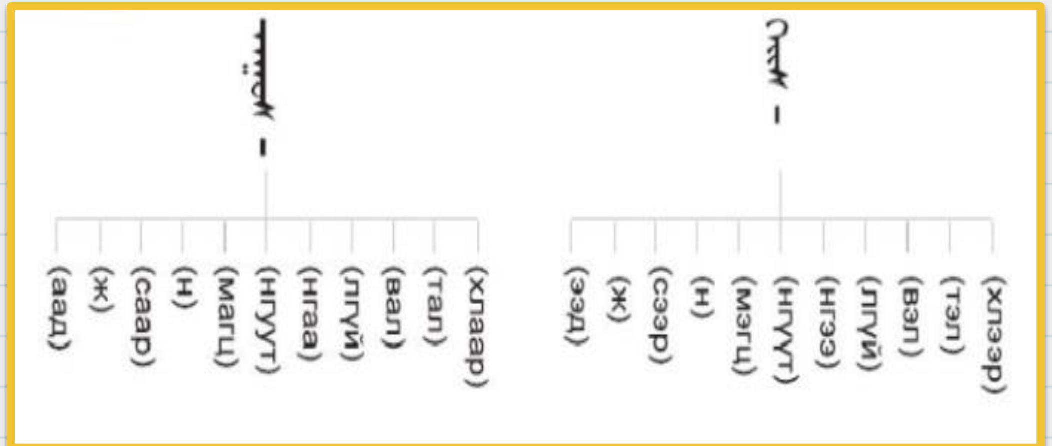

Үгийн хувиргал

Анхаарал тавьсанд баярлалаа